

N^{er}

PIĄTEK

26.

30 Października 1818 r.

Gazeta Codzienna Narodowa i Obca.

Wychodzi w Warszawie co dziennie z rana o godzinie dziesiątej, wyjąwszy Niedziele i Święta. Cena Prenumeraty wynosi w Warszawie rocznie Zł: 40. półrocznie Zł: 20. kwartalnie Zł: 10. Numera sprzedają się oddzielnie w cenie groszy 8. W Województwach Król. Polskiego rocznie kosztuje Zł: 50. półrocznie 25. kwartalnie Zł: 12 i gr: 15.

z Akwizgrauu dnia 12 Października.

Narady odbywają się ciągle bardzo tajemnie.

Gazetom tutejszym nie wolno o Kongresie pisać.

dnia 13. Października.

NN. Cesarz Rossyjski i Król Pruski wyjechali w dniu wczorajszym do Spa.— Cesarz przejeżdżając przez Verviers, kazał zawołać do siebie Burmistrza i udarował przez niego pewną kwotą ubogich.

Spory, pomiędzy Bawarją a Xięstwem Badeńskiem zaszły, zatrudniają wiele zgromadzonych dyplomatyków. Kongres nie ma być zamkniętym przed ich ukończeniem.

Rocznica bitwy pod Lipskiem, obchodzona będzie przez NN. Monarchów w Akwizgranie. Słychać iż w dniu tym, Monarchowie wznowić mają między sobą przymerze.

Dnia 6. t. m. miał posłuchanie u N. Cesarza wszech Rossji, Jenerał Major niegdyś Adjutant Jenerała Moreau, a później Gubernator Paryża. Między innymi, mówił do niego, Cesarz: „Wszystkie Narody muszą być wolne od samo-

władności. Widziałeś W Pan com uczyni w Polsce, i co we wszystkich krajach moich uczynić zamysłam. Pragnę najszczerczej, aby Francja była szczęśliwą, wielką i mocną.”

Spodziewany tu jest znany Prorok (Bauern Prophet).

dnia 15 Października.

Dnia 14. b. m. przybył tu Kurjer z Paryża z ratyfikacją traktatu zawartego przez Xiążęcia Richelieu, któremu Król Francuski, wdzięczność swoją oświadczyć raczył.

Wczoraj przy pięknej pogodzie chciała Panna Garnerin uczynić doświadczenie z spadochronem, ale z niewiadomych powodów, najpewniej z przyczyny że Balon niedosyć był wypełniony, nie mogła się wzbić w górę. Wicher tak mocno rzucał Balonem, iż w końcu wypadła z łódki; przytomny tam jednakże lekarz Jego Królewskiej Mości, wyprowadził ją z niebezpieczeństwa i Panna Garnerin spodziewa się wkrótce powtórne uczynić doświadczenie.

Cesarz Austrjacki, niekiedy wieczorami grywa Kwarteta; w których sam gra na Skrzypcach, Kromer zaś na Violonczeli.

Niedawno N. Cesarz Alexander, szedł odwiedzić w słabości Cesarza Austrjackiego; przychylny mu lud tutejszy, tak się cisnął około niego, iż przymuszony był schronić się do najbliższego domu.

Pani Castlereagh, na ostatnim balu ubraną była w brylanty, szacowane przeszło 4 miliony franków.

Spodziewają się tu, że i o Królestwie Polskiem, będzie mowa na Kongressie. — Z przybycia Jego Cesarzowicowskiej Mości Wielkiego Xięcia Konstantego wróżą wiele pomyslnego dla tego Królestwa.

N. Cesarz Austrjacki w towarzystwie Hrabiego Wrubna, odwiedził in cognito fabrykę kolorów hemicznych Pana Rethel, który lubo niepoznał się na godności gości swoich, oprowadzał Ich przecięż po fabryce z zwykłą uprzejmością. — Cesarz w rozmowie z Panem Rethel okazywał tyle znajomości rzeczy, że tenże do ostatniej chwili, miał Go za Chemika z professji. Dopiero przy wyjściu z fabryki, jeden z Robotników który przez 20. lat służył w wojsku Austrjackiem, poznawszy Monarchę, rzucił się do nóg Jego, i zawołał: Niech żyje Cesarz Franciszek! Można sobie wystawić pomieszenie Pana Rethel, w tej chwili, ale dobrotliwy Monarcha, raczył mu najtęskawiej podziękować za przyjęcie Go w Fabryce, i oświadczyć, iż przyszedł tam, w zamiarze oświecenia się w tym rodzaju zakładów fabrycznych. Stary wojownik otrzymał sześć dukatów od N. Pana.

dnia 16 Października

Zgromadzenie wczorajsze u X. Wellingtona, było jedno z najświetniejszych. — Znajdowali się na nim najwięksi monarchowie, najślawniejsi bohaterowie, najświetlejsi Urzędnicy, i najpiękniejsze talenta. Pani Catalani zachwycała anielskim głosem, a sławny Lafond, dawał koncert na Skrzypcach.

Prócz trzech Monarchów, obecniemi na tém zgromadzeniu byli: W. Xiążę Konstanty i W. Xiążę Michał.

Jutro rano wyjeżdża X. Wellington do Maubeuge; a po jutrze wyjeżdżają tamże N. Cesarz Wszech Rossji, Król Pruski i Jego Cesarzowicowska Mość W. Xiążę Konstanty, gdzie odbędzie się wielka rewja wojsk, które już nie powrócą na dawne kwatery, ale zaraz rozkaz do wymaszerowania odbiorą.

Dnia 26 b. m. ma zamiar N. Cesarz Wszech Rossji odwiedzić Króla Francuskiego w Paryżu, z kąd tego samego dnia po południu, ma wrócić do Seulis. Dnia 29 będzie w Bruxelli, gdzie tegoż dnia spodziewana jest N. Matka Jego.

z Paryża dnia 10 Października.

(z prywatnych wiadomości Dziennika le Vrai Libéral).

Stronnictwo przeciwné Rządowi chciało przez zrobienie rozruchów zapobiec wyjściu z Francji wojsk obcych. Z jego nasadzenia zamordowano Dufaja, morderstwo to przecięż nie miało zamierzonego skutku. W nocy 6 b. m. chciano zamordować Pana Renaud autora pisemka o występkach popełnionych w Nismes, Marsylji i t. p. Trzech łotrów śledziło jego kroki, on zaś nadaremnie żądał od trzech poczt Gwardji Narodowej zasłony, którą mu za ledwie czwarta udzieliła; z nią zastał już u drzwi swego domu czatujących napaśników.

Zrobiono odkrycia nowe co do wiadomego spisku. Onegdaj w nocy zaarrestowano P. Vitroles; podobnież kilka osób dotąd niewiadomych zamieszkałych przy ulicy Mont-blanc. Mówią także iż znaczny skład broni dla spiskowych przygotowany znaleziony został, i że wydawcy Biblijoteki Historycznej byli z osób na zamordowanie przeznaczonych.

Hrabia d'Artois z uczuciem głębokiej boleści, odebrał wyrok Króla zachowujący go jedynie przy tytule Pulkownika Jeneralnego Gwardji Narodowej bez władzy. Przyjmując pożegnanie Oficerów zniesionego Sztabu Głównego, rzekł do nich: „Jestem pierwszym poddanym Króla brata mego, winienem mu więc posłuszeństwo, i zalecam je wam wszystkim. Zachowajcie mi waszą

gorliwość i wierność do czasu w którym ich potrzebować będą. Uważano w nim przy wymówieniu tych wyrazów wielką niespokojność i żywe wzruszenie. Xiegarz Maradan, nabył za 12,000 franków rękopism historii Kromwella od autora P. Villemain.

z Paryża d. 15. Października.

Onegdajszego dnia przybyły Kurjer z Akwisgranu, przywiózł wiadomości: że Xiążę Richelieu Pełnomocnik Jego Król. Mości, podpisał na dniu 9. b. m. umowę z Komisarzami pełnomocnemi NN. Dworów Rosyjskiego, Austrjackiego, Angielskiego, i Pruskiego; mocą której, wojska obce przed 30. Listopada r. b. ustąpić mają z Francji. Konstrybucja nałożona na Królestwa oznaczoną została powyższą umową, na Summę 265. milionów franków. Wojska Angielskie, dnia 24. t. m. zgromadzić się już mają w Calais i Boulogne. Wojska Rosyjskie, Saskie i Pruskie, przez północne Niemcy powrócą do Ojczyzny. Wojska N. Cesarza wszech Rossji, obrócą drogę na Polskę.

Wszystko tu jest w ruchu z powodu zwołania nakoniec zgromadzeń wyborczych. Nie oszczędzają obietnic, pieniędzy, ani objadów. Samych nawet Ministrów postępowanie uległo widocznym odmianom. — Jedni przestali być zuchwałemi i hardemi, niektórzy nawet są grzeczni. Niedawno jeden zaprosił na objad cukiernika, który przecięż nieprzyjął zaproszenia, mówiąc: „Jako cukiernik wydawałbym się śmiesznie przy stole JW: Pana, a jako wybierający nie chcę się przy nim znajdować”.

Pisma ministerjalne walczą z niepodległemi. — Abonenci Minerwy pomnażają się bezustannie. Zniesienie Sztabu głównego Gwardji Narodowej winniśmy podobno wydawcom Biblioteki historycznej. Umieścili oni list Pułkownika Jeneralnego do sprawców łupiestw w Nismes od służby oddalonych, w którym winszując im chlubnego postępowania, objawiał razem swoją nadzieję, użycia ich kiedy do nowych usług.

Okoliczność ta otworzyła oczy Rządowi.

Minister Decazes łagodził stronnictwa; w wyraźnej tylko wojnie jest z temi, którzy do wolnego sposobu myślenia, łączą nierostropność ogłaszania drukiem swych myśli. JP. Laine winien utrzymanie swoje zniesieniu Sztabu Gwardji Narodowej. — Jego cierpliwość i zdrowie wystawione są na okropne doświadczenia. Uwiadomiony o wyborze Deputowanych Kamilla Jordan, Bedoch, i Manuela był bardzo niespokojny i w sobie zmartwienie zachował.

z Londynu dnia 9 Października.

Xiążę Rejent naradza się często z Xięciem Jork w przedmiotach wojskowych.

Król Pruski utrzymywać podobno będzie po wyjściu wojsk sprzymierzonych w krajach niższego Renu. Armją z 50,000 ludzi złożoną, zamiast dwóch brygad które jedynie teraz tam utrzymuje.

Z listów prywatnych nadesłanych tu z Akwisgranu, dowiadujemy się, że N. Cesarz Wszech Rossji, do wyjścia zupełnego wojsk swoich z Francji, odłożył podróż do Paryża, i że miano oświadczyć Hiszpanji o niemożności trudnienia Kongressu sporem jej z osadami. Minister Cevallos jednak umyślnie z Wiednia przybyć mający, pragnie jeszcze powtórzyć w tym celu swoje przełożenia.

Pakiebot Blücher przybyły do Falmouth przywiózł wiadomość o opanowaniu w dniu 4 Sierpnia la Guira przez powstańców Venezuelli.

dnia 13 Października.

Dnia 9 b. m. przybył tu z Dower Arcy-Xiążę Maxymiljan, który pod imieniem Hrabiego Novellara, ma zamiar odprawić podróż po Anglii. Nazajutrz po przybyciu, odwiedził Xięcia Rejenta.

W. Xiążę Michał po odjeździe swoim, obdarzył hojnie tych wszystkich, którzy mu do służby dodani byli. Dwie osoby otrzymały po tabakierze, szacowanej 1000 Gwineów, a służby stajenni nawet odebrali po 10 Gwineów.

Podług odebranych z Ameryki wiado-

mości, Jenerał Niepodległych Paetz, napadł na oddział wojsk Królewskich na równinie pod Barinas i zniósł go zupełnie. — Osada miasta Guira zdobytego przez Niepodległych składała się z 540 ludzi, którzy po lasach rozproszeni zostali.

W Buenos Ayres donoszą, że na dniu 21 Maja, pobite zostało wojsko Królewskie pod Para, gdzie straciło 500 ludzi, Jenerała Buines i dwóch Pułkowników. Vice Król Peru, zezwala na wymianę brańców wojennych, która mu już dawniej proponowaną była.

W dodatku do Gazety Dworskiej udzielają urzędowe doniesienie od Jenerała Munre, który zupełnie zniósł wojsko Peish w złożone z 5000 piechoty i 7 set konnicy; stracili 7 do 800 ludzi w zabitych i rannych, i wszystkie działa.

Królowa, która już od kilku dni zdrowszą się czuła, doznając ciąglej spokojności umysłu, ciężej zapadła wczorajszej nocy i sen jej bardzo był przerywany.

Józef Bonaparte znajduje się ciągle w Kanadzie z Lordem Selkirk.

z Wiednia d. 3. Października.

Zapewniają, iż Cesarzowa wyruszy do Monachjum, skoro tylko się dowie o wyjeździe N. Pana z Akwisgranu. N. Cesarstwo odwiedzą Króla i Królowę Bawarską. Według świadectwa osób przytomnych, pożegnanie, Arcy Xiężny Parmy z jej synem w zamku Persenbeug, było bardzo rozczulające, i wszystkich rozrzewniło. Arcy Xiężna obiecała synowi, iż za dwa lata do

niego powróci. Dostrzegano ze smutkiem iż Arcy Xiężna w ostatnich chwilach swego pobytu w tym zamku była cierpiącą.

Od kilku dni chwytają tu chciwie: Pamiętniki Hrabiego Las Casas wydane w Altenburg przez Księgarza Brockham, i w których opisuje ze szczegółami sposób obejścia z Napoleonem Bonaparte na wyspie St. Heleny. Opinią publiczną jest przeciwko terażniejszemu Gubernatorowi Sir Hudson Lowe.

Sławny bankier Smietana, który zmyśliwszy bankructwo, uciekł z Wiednia, został odkryty, schwytany i ma być poprowadzony do Wiednia; gdzie z nim postąpią według praw krajowych.

d. 10 Października.

Słychać że N. Cesarz wszech Rossji, Królowie Pruski i Bawarski, za powrotem swoim z Akwisgranu, odwiedzić mają, N. Cesarza Jmci w Wiedniu,

z Sztokholmu 10. Października.

Wydobyta z wody przez rybaka w Gotlandji zachodniej starożytną koronę, zachowano w mennicy Królewskiej. Obok Szwedzkiego, znajduje się na niej herb Polski.

Omyłka w przeszłym Numerze w wiadomościach meteorologicznych zamiast. 28. czytaj 27. Października.

DOSTRZEZENIA METEOROLOGICZNE, czynione w Warszawie przez Ant. MAGIER.

Dnia	Termometr		Barometr			Wiatr	Stan Nieba	Wysokość wody na Wisle	
	ciepła	zimna	cale	linje	10 części			łokcie	cale
29 Października rano.	1		27	11	7	Zachodni	Pochmurno		19

Wydawcy odpowiedzialni.

Arabella Ricciardi Morawski